

Zuid-Scharwoude, 24 maart 2021

Aan College van B&W gemeente Langedijk
cc Griffie

Beste Jasper,

Afgelopen vrijdag 19 maart 2021 zijn de stukken bij secundaire begroting 2021 voor de gemeente Langedijk in de app bij de agenda van het forum MSF geplaatst.

Het raadsvoorstel Secundaire begroting 2021 def. heeft 15 blanco pagina's. De 13 wel van tekst voorziene bladzijden roepen een groot aantal vraagtekens op. Voor beoordeling van de voorgestelde maatregelen gericht op het sluitend maken van de primaire begroting en een sluitend meerjarenperspectief is of duidelijkheid in de gebruikte achtergronden nodig en/of toelichting op de gebruikte basisgegevens. Dat inzicht wordt in dit raadsvoorstel niet verstrekt.

Enkele voorbeelden

1. Bij het niet ingediende voorstel 2. Het verhogen van de OZB wordt vermeld dat de onbenutte belastingcapaciteit Langedijk € 1.966.000 bedraagt.

Dit cijfer komt niet overeen met de verstrekte gegevens in de primaire begroting 2021.

Antwoord: dit bedrag is inderdaad onjuist. Abusievelijk is hier het bedrag opgenomen uit de begroting 2020. Het juiste bedrag moet zijn € 2.283.000

- Ligt het niet veel meer in de reden om na 1 januari 2022 te streven naar harmonisatie van de tarieven.

Antwoord: dat klopt en daarom is dit ook nu niet meegenomen in de definitieve voorstellen

- Graag ontvangen wij bij deze secundaire begroting een uitgewerkt voorbeeld met de verschillen en de effecten van harmonisatie van de te onderscheiden tarieven voor de gemeentelijke (Dijk en Waard) begroting 2022 en meerjaren perspectief.

Antwoord: deze gegevens zijn nog niet bekend en zijn juist onderwerp van de harmonisatie waar uiteindelijk vanaf 2022 de nieuwe gemeenteraad over zal gaan.

2. Bij de wel voorgestelde maatregelen vallen de onderstaande op:

2.1. Voorstel C. Het verminderen van de kosten van het bestuur van de gemeente Dijk en Waard

"Wij verwachten dat dit voor het jaar 2022 en verder een kostenreductie van € 320.000. Omgerekend betekent dit voor Langedijk een bedrag van € 107.000.

Risico

a. Als er gekozen wordt voor meer dan 5 (fulltime) wethouders, betekent dit per fte wethouder circa € 108.000 aan extra lasten."

Uitgaande van de voor 2021 geldende bedragen voor de vergoedingen voor raadsleden, wethouders en Burgemeester bedraagt de kostenreductie bij teruggang naar 5 wethouders (ipv 8 nu) € 227.000 jaarlijks voor

Langedijk en €454.000 voor Heerhugowaard. Deze bedragen zijn substantieel hoger dan de door u "begrote" bedragen. Dit geldt ook voor de meerkosten van een extra wethouder na 1 januari 2022. De kosten daarvan bedragen € 147.000. Dit is inclusief 8% Vakantietoeslag, 8,3% einde jaars uitkering en 17,97% (werkgeversdeel) Pensioenkosten. Hierbij is rekening gehouden met de fiscale maximering van de pensioenopbouw en de gemaakte afspraken over het ABP-pensioen. *Antwoord: de aanneme dat het hier alleen gaat om een vermindering van een wethouder is niet volledig. Er is bij de berekening van deze bedragen niet alleen gekeken naar de wethouders maar ook naar de veranderingen in de kosten voor de gemeenteraad. Tegenover de vermindering van het aantal wethouders staat ook een ander aantal raadsleden maar ook is de hoogte van het salaris van wethouders en de vergoeding voor raadsleden bij en gemeente met een hoger aantal inwoners.*

2.2. Voorstel F. Het oversluiten van het huidige leningenpakket Hierbij wordt niet aangegeven wat de kosten van het oversluiten van de leningen is. Slechts de netto-opbrengsten worden ingeboekt.

Antwoorden op vragen over te betalen boeterente; gevolgen voor boekwaarde saldo huidige leningen; financieringsvorm; rentetarieven; looptijd ed ontbreken.

Antwoord: voor de secundaire begroting is alleen het saldo relevant. Per saldo zal het een besparing opleveren. De specifieke onderbouwing kan pas gegeven worden bij de daadwerkelijke omzetting. Hierbij moet aangegeven worden dat voor Langedijk de optimalisatie van de financiering al enkele jaren in gang is gezet. Hierbij is gekeken naar de rente en de looptijd. Het voordeel voor Langedijk is daarom veel lager dan voor Heerhugowaard.

2.3. voorstel I. Het herstructureren van de gemeentelijke huisvesting. Ook hierbij geldt dat niet aangegeven is wat de kosten zijn noch welke bedragen hierdoor afgeschreven dienen te worden.

Antwoord: er is uitgegaan van de netto kostenbesparing. Hierbij gaat het om de kantoorfuncties en niet de baliefuncties.

In algemeenheid missen wij een onderbouwing van de voorgestelde (kostenbesparende) maatregelen. Tevens missen wij in deze secundaire begroting een overzicht van:

1. de kosten die gemaakt moeten worden,

Antwoord: de kosten zijn verwerkt in de geschatte opbrengsten. Er is uitgegaan van de netto besparing van de maatregelen.

2. de beleidsuitgangspunten die gewijzigd moeten worden en

Antwoord: vooralsnog zijn er nagenoeg geen beleidsuitgangspunten die gewijzigd worden. Het gaat meer om de invulling binnen het bestaand beleid of inschattingen van kostenbesparingen nadat beleid is aangepast. Verschillende van deze zaken dienen nog uitgewerkt te worden en die zulle dan aan de (nieuwe) raad voorgelegd moeten worden.

3. de geldende verordeningen die herzien moeten worden om de door u voorgestelde maatregelen mogelijk te maken.

Antwoord: vooralsnog hebben we geen verordeningen die herzien moeten worden. Als dit het geval is zal dat via de (nieuwe) raad gedaan worden. Veel verordeningen zullen in het kader van de uniformering naar de gemeente Dijk en Waard sowieso herzien dienen te worden.

Op bladzijde 3 staat in de tabel Meerjarenperspectief inclusief maatregelen secundaire begroting onder IV Incidentele mutaties (o.a. voorgaande P&C producties) de bedragen €393.000 (2021), €730.000 (2022), €975.000 (2023) en €800.000 (2024) genoemd.

Deze bedragen zijn niet terug te vinden in de door u aan de raad voorgelegde Slotwijziging 2020.

Waar kunnen we deze getallen wel vinden?

Antwoord: Het klopt dat deze bedragen niet terug te vinden zijn in de slotwijziging 2020, want de slotwijziging 2020 heeft alleen betrekking op de jaarschijf 2020. Deze bedragen zijn terug te vinden in de door de raad vastgestelde primaire begroting 2021 (Tabel Meerjarenperspectief nr. IX incidentele mutaties na primaire begroting 2021 op pagina 20).

U geeft aan dat het beoogde resultaat van het raadsvoorstel is dat:

- De gemeente Dijk en Waard start met een gezond financieel perspectief.
- Uw raad in staat te stellen haar controlerende en kaderstellende functie voor de begroting 2021 te kunnen uitoefenen.
- De provincie in de gelegenheid te stellen haar toezichhoudende rol uit te oefenen voor wat betreft het goedkeuren van de begroting 2021. Dit binnen de door de provincie gestelde termijnen.
- Door het voteren van de kredieten 2021 de rechtmatigheid van de investeringen te waarborgen.

Wij achten het met name voor het onder het 2^e bullit genoemde aandachtspunt noodzakelijk dat de raad de achtergronden en effecten van de door u voorgestelde maatregelen in haar breedte kan beoordelen. Wij constateren dat dit op dit moment niet mogelijk is door het ontbreken van voor die beoordeling noodzakelijke info en randvoorwaarden in dit raadsvoorstel.

Antwoord: we zouden graag meer specifiek horen op welke onderdelen dit dan van toepassing is. De kaderstellende taak gaat over het "wat" en dat is wat hier weergegeven is. De manier waarop we dit doen, het "hoe" is uitvoerend. Uiteraard moet het binnen de door de raad vastgestelde beleidskaders passen maar dat is hier ook het geval. Met andere woorden het gaat om een nadere invulling van het hoe.

Andere opmerkingen en vragen

Daarnaast hebben wij over de overige voorstellen in de secundaire begroting de volgende opmerkingen en vragen:

Het verwerken van de voorlopige toekenning uit de budgetbrief BUIG

- Wanneer is bekend geworden dat de macrobudgetten BUIG opgehoogd worden?

- Met welk bedrag is het eerder bekend geworden bedrag voor de te onderscheiden gemeenten opgehoogd?

Antwoord: de reguliere aanpassingen zijn zoals gebruikelijk opgenomen in de diverse P&C producties. Het hier opgenomen bedrag is een berekening van de toename van de BUIG door het ontstaan van de nieuwe gemeente Dijk en Waard. Deze kon pas opgenomen worden nadat de formele goedkeuring voor de bestuurlijke fusie was gegeven.

Het optimaliseren van het managementteam

De ingeboekte besparing betreft ongeveer 1 fte. Als gevolg van de fusie vervalt 1 van de 2 functies Gemeentesecretaris.

Antwoord: uw aanname is onjuist. De functie van de twee gemeentesecretarissen is gecombineerd met de directiefuncties. Het is dus belangrijk om de functies niet te vermengen met het aantal FTE.

Ook voor andere managementfuncties kan dit opgaan. Door het samenvallen/samenvoegen van voorheen separate afdelingen vervallen managementfuncties. Wij missen deze optimalisatieslag in dit begrotingsvoorstel.

Antwoord: er is geen sprake van het samenvoegen/samenvallen van separate afdelingen na de bestuurlijke fusie. Bij de vorming van de WLH zijn de afdelingen al samengevoegd de formatie past daarom al bij de omvang/problematiek van de nieuwe gemeente. Alhoewel de afdelingen zijn samengevoegd blijft de werkvoorraad uiteraard gelijk. Er is nog net zoveel grondgebied en er zijn nog net zoveel inwoners als in de twee gescheiden gemeenten.

- Uit hoeveel personen bestaat het managementteam na 1 januari 2022?
- Hoeveel personen (fte) bedraagt de ondersteuning van het MT?

Het verminderen van de kosten van het bestuur van de gemeente Dijk en Waard Zie ook bovenstaand onder "enkele voorbeelden"

- Uit hoeveel personen (fte) bedraagt de ondersteuning van het bestuur van de gemeente Dijk en Waard?
- Zijn daarbij mogelijkheden tot optimalisatie?

Het verlagen van het budget ICT kosten

- Wat zijn de huidige kosten?

Het verlagen van het budget Opleiding en vorming

Wat is over "Opleiding en vorming" opgenomen in de Cao.

Antwoord: In de Cao-SGO is een hoofdstuk 'Duurzame inzetbaarheid' opgenomen dat o.a. toeziet op ontwikkelen en opleiden van medewerkers. Het is niet zo (zoals in veel andere cao's) dat in onze cao een bedrag wordt genoemd waar iedere individuele medewerker recht op kan doen gelden. Duidelijk is natuurlijk dat je als organisatie een budget moet hebben voor opleiding en ontwikkeling.

- Heeft u over dit beleidsvoornemen advies gevraagd aan de ORen?

Antwoord: Alleen de WLH kent nog een OR, dus geen OR'en. Er is vooralsnog geen overleg geweest met de OR over een verlaging van het opleidings- en ontwikkelbudget.

Het oversluiten van het huidige leningenpakket

Het oversluiten van leningen met het doel lagere (toekomstige) kosten leidt veelal tot het verhogen van de hoofdsom waarover daarna een lager rentetarief geldt. Dit leidt tot hogere (gesommeerde) aflossingsverplichtingen. Zie ook bovenstaand onder "enkele voorbeelden".

Wat zijn de gesommeerde renteverplichtingen van de huidige uitstaande leningen?

Antwoord: De renteverplichtingen van de huidige vaste leningen die zijn meegenomen in de berekening voor het oversluiten van een deel van het huidige leningenpakket zijn voor Langedijk:

2021: € 708.000

2022: € 635.000

2023: € 561.000

2024: € 486.000

Wat zijn de gesommeerde aflossingsverplichtingen van de huidige uitstaande leningen?

Antwoord: De aflossingsverplichtingen van de huidige vaste leningen die zijn meegenomen in de berekening voor het oversluiten van een deel van het huidige leningenpakket zijn voor Langedijk:

2021: € 6.045.000

2022: € 6.064.000

2023: € 6.085.000

2024: € 5.081.000

Kunt u ons inzicht geven in de toekomstige situatie voor de beide aspecten?

Antwoord: De werkelijke toekomstige situatie kan voor beide aspecten pas gegeven worden nadat daadwerkelijk een deel van het huidige leningenpakket is overgesloten. Hierbij zijn nog diverse keuzes te maken (bijvoorbeeld welke leningen wel / niet meenemen, looptijd van de nieuwe lening(en), agio meefinancieren of apart betalen e.d.), die de rente- en aflossingsverplichtingen kunnen beïnvloeden. Daarnaast is de rente op de kapitaalmarkt op dat van moment van invloed.

Op basis van de indicatie van de bank kan grofweg worden gesteld dat een verlaging van de jaarlijks aan de bank te betalen rentelast van € 0,6 miljoen in 2021 tot € 0,3 miljoen in 2024 gerealiseerd kan worden voor Langedijk.

Bij de berekeningen is de agio (= 'boete') verrekend in de hoofdsom. Dit leidt tot een hogere schuldpositie en daardoor hogere aflossingsverplichtingen. Op basis van de indicatie van de bank stijgen de aflossingsverplichtingen over de gehele looptijd voor Langedijk met circa € 4,8 miljoen

Het integreren van de dienstverleningskanalen van het Sociaal Domein in de algemene dienstverlening.

- Wat zijn hiervan de maatschappelijke gevolgen en effecten?

Antwoord: dit heeft geen maatschappelijke gevolgen of effecten voor

Langedijk omdat a priori wordt aangesloten op de heersende werkwijze vanuit Langedijk

Het afschaffen van het innovatiebudget

- Wat zijn hiervan de maatschappelijke effecten?
- Op welke gemeentelijke producten heeft dit invloed?

Antwoord: In Langedijk bestaat het innovatiefonds Sociaal domein, een subsidieregeling naast activiteitsubsidie, budgetsubsidie en incidentele subsidie. Innovatie of vernieuwing) heeft betrekking op nieuwe ideeën, diensten en processen binnen het sociaal domein, en passend bij de vastgestelde maatschappelijke doelen. Innovatie kan plaatsvinden binnen organisaties, maar ook binnen bredere – sociale - verbanden. Voor het innovatiefonds is jaarlijks € 250.000 begroot. Door gedeeltelijke afbouw in de eerste jaren kunnen nog steeds initiatieven worden aangedragen en gehonoreerd. Vooralsnog gaan wij ervan uit dat deze maatregel met name door anders werken gerealiseerd kan worden zonder grote maatschappelijke gevolgen en effecten. Bij de mogelijke implementatie is dit een punt dat gemonitord zal worden.

Het herstructureren van de gemeentelijk huisvesting

- Hoe hoog is het bedrag van de af te schrijven investeringen in de verschillende locaties?
Antwoord. Dit kan heel divers zijn afhankelijk van de manier van herstructureren en mogelijk alternatief gebruik. Bij de uitwerking komen hiervan de details beschikbaar.
- Welke lasten vallen hierdoor vrij?
Dit is afhankelijk van de manier van herstructurering. Denk hierbij mogelijk aan kapitaalslasten en exploitatielasten. Of juist extra inkomsten als de locaties gebruikt gaan worden door derden.
- Wat is het effect op de gemeentelijke dienstverlening?
Antwoord: Vooralsnog gaan wij ervan uit dat er geen verslechtering van de gemeentelijke dienstverlening zal ontstaan door deze maatregel. Het betreft hier niet de baliefunctie.
- Wat is het effect op de toegankelijkheid van de gemeentelijke voorzieningen?
Antwoord: vooralsnog gaan wij ervan uit dat dit geen effect zal hebben. Het gaat hier niet om de baliefunctie

Het verder aanscherpen van het beleid in het sociaal domein

- Kunt u preciseren wat hiermee bedoeld wordt?
Antwoord: het gaat hierbij vooral om
 - (1) het stellen van de juiste vragen in de toegang (vraagverheldering)*
 - (2) het nog beter monitoren van zorg- en hulpverleningstrajecten (informatiesturing), en*
 - (3) het monitoren van activiteiten bij en door zorgaanbieders (contractmanagement).*

Ad(1) met de preventiematrix hebben we het eigen voorliggende veld goed in beeld. Door de juiste vraagverheldering kan dat voorliggend veld dan ook veel meer bijdragen aan het antwoord op de

gesignaleerde problematieken.

Ad(2) we hebben met onze dashboards zeer goed in beeld waar de instroom in de zorg en hulpverlening is, en welke aanbieders daarbij betrokken zijn; de data kunnen we nog beter benutten in lopende trajecten en naar de uitstroom uit de zorg. Het gaat dan ook om het antwoord op de vraag of de aangeboden interventie, binnen de gedachte, periode, tot oplossing van het probleem leidt: zo nee, moet dan het traject worden verlengd, of moet een andere interventie plaatsvinden?

Ad(3) zorgaanbieders worden steeds meer aangesproken op hun contractuele verplichtingen, zoals tijdige en juiste facturatie, inhoudelijke voortgangsrapportages, tijdige aanvraag van verlengingen, interne beheersing, communicatie met de opdrachtgever.

De kaders van het gemeentelijk Sociale beleid zijn vastgesteld in een door de raad vastgestelde visie en uitgangspunten nota's. De uitwerking daarvan is vastgelegd in verschillende verordeningen, ambtelijke richtlijnen en werkinstructies.

- Welke verordeningen, richtlijnen en werkinstructies moeten veranderd worden?

Antwoord: dit zullen verschillende zaken zijn die we pas weten bij een verdere uitvoering.

- Welke orgaan/organen gaat/gaan hierover?

Antwoord: dit is afhankelijk waar het over gaat. Het beleid als in randvoorwaarden en kaders is uiteraard van de raad maar als we het hebben over administratieve protocollen is dat meer in contractuele afspraken tussen gemeenten en zorgaanbieders. Dat zal bij de uitvoering per onderdeel verder uitgezocht dienen te worden.

•

Het verwerken van de beheersmaatregelen binnen de Taskforce Jeugd

Ook dit is een bevoegdheid van de raad vastgelegd in verschillende nota's en in de samenwerkingsovereenkomsten in de Regio.

Antwoord: dit is afhankelijk van de soorten beheersmaatregelen.

Vooralsnog gaat het hier over uitvoering binnen bestaande beleidskaders. Denk hierbij bijvoorbeeld aan afspraken over verlengingen van zorgaanvragen of verlenen van extra zorg zoals is al of niet is overeengekomen in contracten of mogelijkheden tot achteraf controle op juist ingezette zorg conform contracten.

- Wat is de meerwaarde voor de gemeente Dijk en Waard om de huidige vorm van samenwerking op het onderdeel Jeugdzorg en -beleid in en met de regio Alkmaar en soms breder op te zeggen?

Antwoord: er is geen maatregel waarbij de huidige vorm van samenwerking opgezegd zal worden. We zullen juist beter kijken wanneer samenwerking wel nuttig is en meerwaarde heeft maar ook wanneer dat minder nuttig lijkt. Samenwerking is altijd nodig.

- Wat zijn de gevolgen en effecten voor jeugdigen, vallend onder de Jeugdwet en hun ouders /verzorgers van de beoogde "beheersmaatregelen binnen de Taskforce Jeugd"?

Antwoord: het uitgangspunt is dat er geen inhoudelijke gevolgen

zullen zijn maar dat de gemeenten beter grip hebben op de ontwikkeling van de kosten en de kwaliteit van de zorg.

- Wanneer worden de “beheersmaatregelen binnen de Taskforce Jeugd” aan de gemeenteraad Langedijk voorgelegd?

Antwoord: de beheersmaatregelen betreffen geen beleidswijzigingen die aan de raad voorgelegd hoeven te worden. Verschillende beheersmaatregelen lopen al, zoals bijvoorbeeld de inzet van praktijkondersteuner en daarin is de raad ook eerder al meegenomen. Zaken zoals materiele (inhoudelijke) controles worden regionaal uitgewerkt (omdat we ook vaak met regionale of zelfs bovenregionale aanbieders te maken hebben). Dit betreffen echter verdiepende beheersmaatregelen in de gewone bedrijfsvoering.

Het vrij laten vallen van stelposten

- Welke stelposten en de grootte daarvan worden bedoeld?
- Wat is de reden dat deze stelposten aangehouden werden?
- Wanneer is ieder van de stelposten ontstaan?

Antwoord(totaal): in LD werden jaarlijks budgetten opgenomen voor mogelijke prijsstijgingen. Deze werden apart gezet en bij tekorten door prijsstijgingen kon een beroep gedaan worden op deze stelposten. De omvang was jaarlijks een percentage dat door de raad is vastgesteld voor de begroting. In de praktijk zijn deze budgetten niet altijd (geheel) nodig gebleken maar zijn deze wel in de begroting blijven staan.

In de vandaag toegevoegde versie van de MIP 2021-2024 waarover de Raad gevraagd wordt akkoord te gaan met de bedragen genoemd in de jaarschijf 2021 hebben wij de volgende constatering en vraag:

Het valt op dat de te investeren bedragen tbv “nog toe te wijzen budget riolering” ad €3.583.067 in zijn geheel geactiveerd wordt.

Antwoord: wij gaan ervan uit dat u in zijn geheel afgeschreven bedoeld ipv geactiveerd

- Wat is de reden dat voor investeringen in het gemeentelijke rioolstelsel niet de gebruikelijke afschrijvings- en financieringssystematiek gebruikt wordt?

Antwoord: dit is de reguliere werkwijze van verwerking van investeringen in riolering in relatie tot de rioolheffing in Langedijk

- Wat is de reden dat het desondanks in de MIP opgevoerd wordt?

Antwoord: het blijft een krediet en een krediet moet worden toegekend door de raad via de MIP. Dit staat los van de manier en periode van afschrijving. Dat kan dus afschrijving in 1 jaar zijn.

Tot slot:

Wij herkennen wenselijkheid maar niet de noodzaak van het gelijkkluidend indienen en aangenomen worden van eventuele amendementen op de secundaire begroting. Het zijn immers de begrotingen van de beide zelfstandige gemeentes en niet die van een gemeente.

Antwoord: wij snappen deze aanneme en voor de jaarschijf 2021 is dit nog meer geldend dan voor de latere jaren. Wel is het zo dat verschillende maatregelen niet separaat uitgevoerd kunnen worden en maatregelen betreffen voor de nieuwe gemeente Dijk en Waard. Daarom hebben wij ook laten zien welke maatregelen betrekking hebben op een van de beide gemeenten of juist op beide gemeenten.

GROENLINKS

Raadsfractie Langedijk

Wij verzoeken u ons uit te nodigen voor overleg over de bovenstaande opmerkingen en vragen zodat daarna beantwoording plaats kan vinden tijdig voor de behandeling in het forum op 8 april a.s.

In afwachting van uw reactie,

Maurice Schoutsen
Raadslid GroenLinks
Gemeente Langedijk